

Forbindelse med hiin Commissions Udtalelser fremdeles en Lov frem om Sognebaandets Løsning, og den er, ligesom De ville det, Fader eller Moder til flere: af den er Anordningen om Sognebaandsløsernes Afgang til at benytte deres eget Sogns Kirke oprunden, ja selv i visse Maader det Forslag, der forelaa i forrige Rigsdagsamling om en yderligere Udvidelse af den Sognebaandsløserne tilstaaede Ret, nemlig som en Ret, til at danne selvstændige Menigheder. Det er kun dette, jeg beder Dem om Tilladelse til at anføre om Frugter af hiin Commissions Overveielser: jeg skal ikke opholde Dem med mere, men jeg skal tillade mig at henstille til det høie Things Overveielse, om man kan sige, at denne Kirkecommission, gennem hvis Forhandlinger nærmest disse Ting vandt mere almindelig Forstaaelse og Anerkjendelse og derefter ere blevne fatte igjennem af den lovgivende Magt, kan siges at have været ufrugtbar eller om det ikke meget mere turde være Danmarks Rigsdags Betragtning i det Hele, at den har virket gavnligt, haade med Hensyn til den Side, hvor den ikke blev fulgt, hvori man ogsaa ifølge Modsetningerne i selve Kirkecommissionen fandt det utilraadeligt at gaae til Rigsdagen, hvor ogsaa de senere Forslag derpaa have været forgyæves, og i den Henseende, hvor den foreslog og indledede saa betydelige Forandringer, hvorpaa jeg nu ikke vil anføre flere Exempler, idet jeg mener, at disse ere tilstrækkelige. — Derimod skal jeg bede om Tilladelse til at berøre Skytteforeningernes eller Skyttevælfernes Anliggende, som, hvis jeg ikke feiler, ogsaa blev berørt af det ærede Medlem for Aarhuns Amts 1ste Valgfreds (Winther) saavel som af det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgfreds (Børtelsen). Hvis jeg forstod de ærede Medlemmer ret, ansaae de disse Skytteforeninger og Vælfers for at være, jeg veed ikke ret om det var unyttige i sig selv, eller i alt Fald uberettigede til den Understøttelse, der af det Offentlige, og deriblandt ogsaa ved Skolerne, paa forskjellige Maader er dem tilstaaet. Men jeg vil dog henstille til den høie Forsamling, om det ikke skulde forholde sig saa, at ogsaa Oplivelsen af Ungdommens Drift og Lyst til at syssle med Vaaben

og føre Vaaben, som den i sin Tid er kaldet til for Alvor at føre i Fædrelandets Tjeneste, om ikke ogsaa den skulde være Noget værd, — eller om det ikke skulde være en rigtig Følelse, der gif igjennem mig den Gang jeg beilede til at komme til den grundlovgivende Rigsforsamling, under den Udtalelse, at hvad der da skulde skee, var ikke, at nogen Stand skulde trykkes ned, men at alle vi andre, og navnlig Bondestanden, skulde adles — om det ikke skulde være saa, at det er et Adelsmærke at føre Vaaben —, om det ikke skulde være saa, at det er daarlige Dreng, der ikke have Lyst til at føre Vaaben, — om det ikke skulde være saa, at paa en Tid, hvor vi arbeide paa ved Gymnastik at udvikle den yngre Slægt legemligt, paa en Tid, hvor det er gaaet op for os, at vor Frænde paa hiin Side Nord-søen, Engeltmanden, for en stor Deel er, hvad han er, fordi han er Sportsman, Drifts- og Ibrætsmand — om det da ikke skulde være saa, at det maatte kjendes passende og naturligt at komme Drengens Lyst og Drift lidt imøde, og ikke at lade os afholde herfra enten ved en lille Udgift eller ved de sygelige Artikler, jeg vel ogsaa har seet i gamle Aviser, at man udsætter at komme i Fare ved at give sig af med disse Skydegeværer, — ret ligesom om Faren ikke ligger deri, at den Uvøede og Ube-kjendte giver sig af dermed, medens der altid er mindst Fare tilstede, naar hver Mand kjen-der fra Dreng af, hvorledes der skal omgaaes med saadanne Vaaben. — Den høitærede Fi-nantsminister har vel i Grunden allerede sagt det Fornødne og bedre, end jeg kan sige det, om de 9000 Rd., som da ogsaa nærmest ere fatte efter hans Bestemmelse paa det Sted, hvor de staae. Jeg skal imidlertid bede om Tilladelse til at gjøre opmærksom paa et lille Punkt i denne Sag.

Rettelser i Kirke- og Underviisningsministerens Foredrag.

Sp. 38, Lin. 22 f. o.: „det er det, der er læst,“ læs: „det er det, der er fjult,“